

ΕΡΝΕΣΤΟΥ ΗΑΕCKEL,

Καθηγητοῦ τῆς Ζωολογίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ
τῆς Γένης,

ΑΙ ΑΠΟΔΕΙΞΕΙΣ ΤΟΥ ΜΕΤΑΜΟΡΦΙΣΜΟΥ

κατὰ μετάφρασιν

ΣΤΑΜΑΤΙΟΥ Δ. ΒΑΛΒΗ,

Υφηγητοῦ ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

(Συνέχεια. Βλ. τὸ προηγούμενον φύλλον.)

Πρὸ τοῦ μωραίου τούτου διλήμματος, ὅπερ δὲν ἐπιδέχεται μέσον ὄρον, ὁ Βιρχώβιος ἀναπεπταμένως ἐκηρύχθη ὑπὲρ τοῦ δημιουργισμοῦ καὶ κατὰ τοῦ μεταμορφισμοῦ. "Ὅστις δ' ἀμερολήπτως παρετήρησε καὶ ἐσημείωσατο τὸν τρόπον, καθ' ὃν ὁ Βιρχώβιος ἐξεφράσθη ἐπὶ πολλὰς εὐκαιρίας ἀπὸ δέκα ἤδη ἐτῶν περὶ τῆς θεωρίας τῆς καταγωγῆς, ὀφείλει νὰ ἔχη τὴν πεποιθήσιν ὅτι κατ' οὐσίαν ὁ σοφὸς οὗτος ἀπορρίπτει αὐτήν. Ἄλλ' ὅμως ἡ τοῦ Βιρχωβίου ἀντιδοξία ὑπεκρύφθη πάντοτε οὕτως ἐπιμελῶς, αἱ κρίσεις, ἃς αὐτὸς ἐξήνεγκε περὶ τοῦ δαρβινισμοῦ διέμειναν οὕτως ἀμφιβολοί, ὥστε ἡ μεταβολὴ γνώμης δὲν ἐφαίνεται ἀδύνατος, καὶ πολλοὶ δὲ καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν μαθητῶν καὶ τῶν φίλων τοῦ Βιρχωβίου, οἰκειῶς ἔχοντες πρὸς αὐτόν, ἠγνόουν μέχρι πόσου ἦτο ἀντίπαλος τῆς ἐξελικτικῆς θεωρίας. Ὁ Βιρχώβιος λοιπὸν ἀνέλαβεν αὐτὸς ἐν Μονάχῳ νὰ διαλύσῃ τὰς ἀμφιβολίας ταύτας. Μετὰ τὸν λόγον δ' ἐκεῖνον ἀδιστακτικῶς πλέον ὁ Βιρχώβιος ἀνήκει εἰς τοὺς μάλιστα ὀριστικὸς ἀντιπάλους τῆς τε θεωρίας τῆς ἐξελίξεως καὶ τῶν θεωριῶν τῆς καταγωγῆς καὶ τῆς ἐπιλογῆς.

Ὁ τρέφων ἔτι περὶ τούτου ἀμφιβολίαν ἀναγνώτω τὸ γηθόσυνον χαριστήριον ἄσμα (le joyeux cantique d'actions de grâces), δι' οὗ ὁ φίλος καὶ συνεργάτης τοῦ Βιρχωβίου Ἀδόλφος Βαστιανὸς (Adolphe Bastian) ἐχαίρειτε τὸν ἐν Μονάχῳ ἐκφωνηθέντα λόγον ἐκείνου! Τὸ «τρομερὸν» τοῦτο «τέκνον» τῶν ὀπαδῶν τῆς δημιουργίας, ὁ «ἀληθής» οὗτος «πρῶτος μυστικασύμβουλος τῆς συγχύσεως», ὡς κάλλιστα ἐπωνομάσθη, ὁ ἄνθρωπος οὗτος, οὗ ἐξετίμησα ἤδη τὰς ἀρετὰς ὡς πρὸς τὴν ἀκουσίαν ἀρωγὴν, ἣν παρέσχεν εἰς τὸν μεταμορφισμόν (α), ἐκφράζεται ὡς ἐξῆς ἐν τῇ **Ἐθνολογικῇ ἐφημερίδι** (β), ἣν μετὰ τοῦ Βιρχωβίου ἐκδίδωσιν: Ἐν τῇ ἐν Μονάχῳ γενομένη τῶν φυσιοδιφῶν συνόδῳ ὁ Βιρχώβιος «διὰ τινῶν ἐκ τῶν σοβαρῶν αὐτοῦ λόγων ἀπεκάθηρεν ἐκ νέου τὴν ἀτμόσφαιραν, τὴν θυελλώδη καὶ βαρεῖαν οὖσαν ἕνεκα τῆς πίεσεως τοῦ φαντάσματος τῆς καταγωγῆς. Ἀπελύτρωσε δὲ καὶ τὴν φορὰν ταύτην καί, ἐλπίζομεν, εἰς αἰεὶ τὰς φυσικὰς ἐπιστήμας ἀπὸ τοῦ ἐφιαλτοῦ ἐκείνου, ὅστις ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον, κατὰ δὲ τὴν γνώμην τινῶν, ἐπὶ χρόνον ὑπὲρ τὸ δέον μακρὸν, κατηνώχλει αὐτάς. Ἡ προσέγγισις

τῆς καταγιγίδος τρύτης ἠδύνατο ἤδη ἀπὸ ἐτῶν νὰ προλεχθῆ, καὶ ἡ πορεία δὲ αὐτῆς ἐγένετο πάντη κανονική. Ὅτε τὰ σπέρματα τὰ εἰς τὴν γῆν ἐμβληθέντα ὑπὸ τοῦ Δαρβίνου, σπέρματα, παρ' ὧν τοσαύτην προσδοκῶμεν συγχομιδὴν, κατέστησαν κατὰ μικρὸν τῇ ἐνεργείᾳ θερμοκρασίας φυτοθαλάμου (serre) ζεούσης, ἅτε εἰς ὑπερβολὴν ἐληλακίας, κακὰ ἄγωνα χόρτα, προφανῆς ἦν ὅτι ὁ βίος αὐτῶν θὰ ἦτο βραχύς τις. Ἐφ' ὅσον τῇ πίεσει ψυχικῶν ἐπιδημιῶν τὰ κύματα ἐξοιδαίνονται τὰ μέγιστα, εἶνε ἄγαν ἀνωφελές νὰ δ' μαρτύρηται τις κατ' αὐτῶν, διότι τὰ ὅσα πάμπαν ἐξεκ' ἐφάνθησαν ὑπὸ τοῦ περικυκλοῦντος ἡμᾶς θορύβου, καὶ δὲν ἀκούουσι τὰς μεμονωμένας φωνάς. Κάλιστα λοιπὸν πράττει τις τότε καταλείπων τὰ πράγματα εἰς τὸν φυσικὸν αὐτῶν ροῦν, ἀφίτων αὐτὰ ἐξ ἑαυτῶν νὰ προβαίνωσιν αἰετοτε κατεισδύοντα εἰς τὸν βόρβορον, μέχρι οὗ τέλειον ἐν αὐτῷ καταποντισθῶσι. Τῷ ὄντι, **μωραίνει Κύριος οὓς βούλεται ἀπολέσαι.** (Ἡλικὴν ἑαυτοῦ σπανίαν γνῶσιν κέκτηται ὁ Βαστιανός!) Καὶ νῦν δ' ἔτι οὕτως ἔσχε τὸ πρᾶγμα. Ὅτε τὰ μωρολογήματα τῆς θεωρίας τῆς καταγωγῆς, ἀφικόμενα εἰς τὸν ἑαυτῶν παροξυσμὸν ἕνεκεν ἐπιδημικῶν ἐρεθισμῶν, ἤχθησαν εἰς τὸ κατακόρυφον αὐτῶν ἐν τοῖς deliramenta (ἢ ταῖς **ἀθελητορίαις**, ὡς ἂν εἴποι τις) τοῖς ἐν Μονάχῳ ἐκφωνηθεῖσιν, αἱ ἀτοπικαὶ αὐταὶ κατέπεσον δι' αὐτοῦ τοῦ ὑπερέμετρου τῆς ὑπερβολῆς αὐτῶν, καὶ ἀπληθευθεώθημεν οὕτω διὰ μιᾶς. Τετέλεστα εὐτυχῶς σήμερον ἡ καταγωγὴ ἢ ἀναγωγὴ, καὶ αἱ φυσικαὶ ἐπιστήμαι ἕνεκεν αὐτῆς δὲν θὰ βαίνοσι πλέον κακῶς, διότι πλείστοι ὀπαδοὶ τῆς θεωρίας ταύτης ἦσαν ὡσαύτως διακεκριμένοι τῶν ἐπιστημῶν τούτων θεράποντες: νῦν λοιπὸν, ὅτε δὲν ἔχουσι πλέον ἀνάγκην νὰ καταδαπανῶσι τὸ κάλλιστον τοῦ χρόνου αὐτῶν εἰς σχέδια μυθιστορημάτων, θὰ μένη εἰς αὐτοὺς πλειότερος χρόνος πρὸς προαγωγὴν τῆς ἐπιστήμης καὶ πρὸς πλουτισμὸν αὐτῆς δι' ἀνακκλύσεων πολυτίμων (1).

Ὁ Βαστιανὸς φρονεῖ ἔτι ὅτι ὀφείλει νὰ ὑπομνήσῃ τὴν ἐξῆς γνώμην τοῦ Βιρχωβίου: «Τὸ σχέδιον τοῦ ὀργανισμοῦ εἶνε ἀμετακίνητον ἐν τῷ εἶδει, τὸ εἶδος δὲν ἀποσπᾶται ἀπὸ τοῦ εἶδους (γ)». Ἀδύνατον δὲ βεβαίως

(1) Ἀποροῦμεν, **μεγάλως** ἀποροῦμεν τῇ ἀληθείᾳ πῶς τοιοῦτος συγγραφεὺς διέφυγε τὰ ἐρευνητικὰ καὶ ἐξιχνιαστικὰ βλέμματα τοῦ κ. Γ. Σκαλτσούνη! Πεισθῆτω λοιπὸν ὁ συγγραφεὺς τῶν **Ψυχολογικῶν μελετῶν** ὅτι ἡ μεγάλη, ἡ **ἐπιστημονικὴ** αὐτοῦ φαρῆτρα δύναται νὰ πλουτισθῆ καὶ διὰ πολλῶν ἄλλων νέων ἐχπευκῶν οἰστῶν, **ὁμοιοτάτων κατὰ πάντα** πρὸς τοὺς ἤδη ἐν αὐτῇ συνειλεγμένους καὶ συνυπάρχοντας! Πόσον τῷ ὄντι εἶνε εὐχερῆς καὶ ἄβρονος ἡ συγχομιδὴ ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς **ἀληθείας**!

Ὁ Γάλλος μεταφραστὴς σημειοῦται ἐνταῦθα τὰ ἐξῆς: «Ἀφήκαμεν εἰς τὸ μικρὸν τοῦτο τεμάχιον σχεδὸν πάντα τὸν παλαιὸν γερμανικὸν αὐτοῦ χυμὸν. Οὕτω πολλοὶ μεταφυσικοὶ, τολμηρότεροὶ ἀλλήλων γιγνώμενοι, ἔγραφον πρὸ ἐνός ἔτι αἰῶνος ἐν Γερμανίᾳ. Ὁ Βαστιανὸς εἶνε γνωστότατος ἐν Γαλλίᾳ διὰ τὸν τριχωφὸν λῆρον (le galimatias triple) τῶν φληναφικῶν αὐτοῦ περιόδων. Ὁ Λυκόφρων τοῦλάχιστον ἔγραφεν ἐμμέτρως.» (Σημείωσις τοῦ μεταφραστοῦ.)

(γ) Ἐν τῷ σεσημειωμένῳ τόπῳ σελ. 71. (Σημείωσις τοῦ συγγραφέως.)

(α) Βλέπε τὸν πρόλογον τῆς γ' ἐκδόσεως τῆς ἑμῆς **Φυσικῆς Κοσμογονίας**. (Σημείωσις τοῦ συγγραφέως)

(β) Βλ. ἔτος Γ', 1878, σελ. 66. (Σημείωσις τοῦ συγγραφέως.)

νά λεχθῆ σαφέστερον, συμφώνως μετὰ τῶν ὀπαδῶν τῆς δημιουργίας καὶ τῶν τελικῶν αἰτιῶν, ὅτι ἕκαστον εἶδος κέκτηται «σχέδιον κατασκευῆς» σταθερὸν καὶ εἰδοποιόν. Ὁ Βιρchwόβιος λοιπόν, ὡς οὐδεμὶς περὶ τούτου ἀμφιβολία χωρεῖ, ἐγένετο δυαδιστὴς καὶ ὀπαδὸς τῆς δημιουργίας. Εἶνε δὲ τοσοῦτον πεπεισμένος περὶ τῆς ἀληθείας τῶν ἀρχῶν αὐτοῦ, ὅσον ἐγὼ περὶ τοῦναντίου, ἅτε μοναδιστὴς ὢν καὶ μεταμορφιστὴς. Τούτου προκύπτει μετὰ πάσης τῆς δυνατῆς προφανείας ἐκ παντός τοῦ λόγου αὐτοῦ τοῦ ἐν Μονάχῳ ἀντεκφωνηθέντος, καίτοι καὶ ἐν αὐτῷ ἀπέφυγε νὰ καταδείξῃ ἡμῖν ἀπροκαλύπτως τὰς ἀρχὰς ἑαυτοῦ.

Καὶ νῦν δ' ἐτι ἀποκρύπτει τὴν ἑαυτοῦ ἀντιδοξίαν ἐν τῇ ἐξῆς φράσει, τῇ προσφιλεῖ εἰς τοὺς κληρικούς: «ἡ θεωρία τῆς καταγωγῆς εἶνε ὑπόθεσις μὴ ἀποδειχθεῖσα». Ἄλλ' ὅμως οὕτω προδίδλον ὅτι ἡ θεωρία αὕτη οὐδέποτε «ἀποδειχθῆσε κί», ἀν κί ἀποδείξεις, ἅς ἤδη κεκτῆμεθα, μηδαμῶς ἐπαρκῶσι (2). Ποσάκις ἤδη δὲν ἐπανελήθη ὅτι ἡ ἐπιστημονικὴ τῆς θεωρίας τῆς καταγωγῆς βεβαιότης

(2) Ἀναγνώτω ἤδη ὁ ἀκινώστης τὰ ἐξῆς σοφώτατα ἔπη τοῦ συγγραφέως τῶν *Ψυχολογικῶν Μελετῶν*, καὶ θαυμασάτω τὸν τρόπον, καθ' ὃν παρ' ἡμῖν ἀνρήθη καὶ κεῖται ἤδη νεκρὸς ὁ δύστηνος Ἑρνέστος Haeckel: «Ἀποδείξεις! Ἄλλ' ἡμεῖς, ἀπαντᾷ ὁ Χέκελ, δὲν ἔχομεν ἀπόδειξιν τινα (!!) περὶ τῆς ὁρθότητος τῆς θεωρίας τοῦ μονισμοῦ, τὴν ὁποίαν σὺς προτείνομεν, σεῖς δὲ πρέπει ν' ἀποδεχθῆτε αὐτὸν ὡς νέαν πίστιν ὠρισμένην ν' ἀντικαταστήσῃ τὴν ἀρχαίαν» (σελ. 455—456. Βλ. καὶ σελ. 98). Καὶ ἐπὶ τῇ βίσει τῶν παραστάσεων τούτων ἀποτολμᾷ καὶ φιλοτεχνεῖ ὁ κ. Γ. Σκαλτσούνης τὰς ἐξῆς ἀκριβεστάτας καὶ ἐπιστημονικωτάτας φράσεις:

Α'. — «ἡμεῖς καὶ οἱ μεθ' ἡμῶν ὁμοφρονούντες ἐγείρομεν διαμυρτηρίαν ἐν ὀνόματι τῆς ἀνθρωπότητος καὶ τῆς ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ — κατὰ τῆς ΑΠΟΤΥΦΛΩΣΕΩΣ τοῦ Χέκελ» (σελ. 343). Βλ. καὶ σελ. 48: «ΑΠΟΤΥΦΛΟΥΜΕΝΟΙ δὲ ὑπὸ τῶν ΔΟΓΜΑΤΩΝ τοῦ Χέκελ. Ἄποτυφλωθεὶς ὁ Haeckel, ἀποτυφλῶθι, βλέπετε, καὶ τοὺς ἄλλους!!!»

Β'. — «Τὸ ἀμετάπτωτον καὶ ἀλάνθαστον τοῦ πονηφίμου ΠΛΑΣΜΑΤΟΣ ΤΕΡΑΤΟΛΟΓΙΑΣ Χέκελ ἔστω ἀντὶ πάσης αὐθεντίας καὶ συζητήσεως καὶ ὑπέριτον πάσης ἀποδείξεως» (σελ. 335). Βλ. καὶ σελ. 14: «καὶ νεαί τοῦ ἡμετέρου αἰῶνος ὑπόθεσις καὶ ΤΕΡΑΤΟΛΟΓΙΑ».

Γ'. — «Ἡ θεωρία τοῦ Χέκελ ἀντιστρατεύεται μὲν πρὸς τοὺς γνωστούς τῆς φύσεως νόμους, παραγκωνίζει δὲ ΠΑΝΤΑΣ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΑΣ ΤΗΣ ΛΟΓΙΚΗΣ καὶ ἀντικαθίστησιν εἰς τὰ πράγματα τὰς ΦΑΝΤΑΣΙΟΠΛΗΞΙΑΣ τῶν ὕλιστων!» (σελ. 323. Τὸ θαυμαστικὸν εἶνε τοῦ κ. Γ. Σκαλτσούνη).

Δ'. — «Καὶ ταῦτα μὲν ἰδογματίζεν ὁ ΕΠΙΠΟΛΑΙΟΤΕΡΟΣ καὶ ΠΟΝΗΡΟΤΕΡΟΣ ἅμα τῶν ὕλιστων (= ὁ Haeckel!!!) (σελ. 262).

Ε'. — «ἀπέναντι τῆς ΜΩΡΙΑΣ ταύτης (= τῆς θεωρίας τοῦ Haeckel)» (σελ. 238).

Ζ'. — «τὸ παρὰ τοῖς πολλοῖς ΑΚΑΤΑΛΗΠΤΟΝ καὶ ΤΕΡΑΤΩΔΕΣ αὐτῶν (= τῶν θεωριῶν τοῦ Haeckel)» (σελ. 205).

Ζ'. — «Τοῦ Jules Soury καὶ τῶν ὁμοφρόνων του (= τοῦ Haeckel) τὰ ΠΛΑΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΦΑΝΤΑΣΙΑΣ» (σελ. 160).

Η'. — «Ἡ ἐργασθῶ δ' ἐκθύμως ὅπως ἀποτρέψω τὴν νεότητα τῆς Ἑλλάδος νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν ΣΚΟΤΙΑΝ καὶ ΠΝΙΓΗΡΑΝ ὁδὸν εἰς ἣν σὺς ὠδήγησάν ΕΡΑΣΙΤΕΧΝΑΙ τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν (Ὁ Haeckel εἶνε amateur τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν!!!) ἐπίπλαντες νὰ καταστῶσι γνωστοὶ καὶ περίδοξοι διὰ τῆς ΕΡΑΣΙΑΣ Υ-

δὲν στηρίζεται εἰς ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν μεμονωμένην παρατήρησιν, ἀλλ' εἰς τὸ σύνολον τῶν βιολογικῶν φαινομένων, εἰς τὸν συνειρμὸν τῶν αἰτιῶν τῆς ἐξελιξέως! Ἐπομένως διατινᾷ ζητῶμεν, ὡς ὁ Βιρchwόβιος, νέας τῆς θεωρίας τῆς καταγωγῆς ἀποδείξεις; (3)

(Τέλος)

ΤΗΤΟΣ ΕΚΚΕΝΤΡΙΚΩΝ (=excentrique) καὶ ΑΛΛΟΚΟΤΩΝ θεωριῶν καὶ ὑποθέσεων. (Ὁ Haeckel, βλέπετε, εἶνε καὶ κακοήθης ἰδιοτελής!!!)

Κατὰ τὸν κ. λοιπὸν Γ. Σκαλτσούνην ὁ Haeckel εἶνε ρητῶς ἀποτυφλωμένος, ἀποτυφλωτῆς, τερατολόγος, παράλογος, φαντασιόπληκτος, ἐπιπολιώτατος, πονηρότατος, μωρὸς, ἀκατάλητος, τερατώδης, μυθολόγος, φαντασιοκόπος, θρασυς, κακοήθης ἰδιοτελής — καὶ τὸ κάτω κάτω τῆς γραφῆς καὶ amateur τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν!!!

Σιγᾷτ' Ἀρχαίοι, σίγα πᾶς ἔστω λεώς!

Καὶ ταῦτα μὲν παντελῶς βεβίως ἀληθῆ, ἀκριβῆ καὶ ἀναντίρρητα. Ἄλλ' ἤδη γεννᾶται τὸ ζήτημα ΤΙ εἶνε ὁ λόγος ταῦτα. Περὶ τούτου δ' ὅμως κρινέτωσαν — καὶ εὐχερεστάτη εὐτυχῶς ἡ κρίσις — αὐτοὶ οἱ ἐκπληκτοὶ ἡμῶν ἀναγνώσται. (Σημείωσις τοῦ μεταφραστοῦ.)

(3) Εὐχερεστάτη εὐτυχῶς ἡ ἀπάντησις εἰς τὴν τελικὴν ταύτην τοῦ διαπρεποῦς ἡμῶν συγγραφέως ἐρώτησιν: «Ἰνα ἀπλῶς καὶ μόνον ἀντιδοξῶμεν!» Ἄλλη ἀπάντησις εἶνε ποτε δυνατὴ; Εἰς τὴν ἐξεύρεσιν δὲ τῆς ἀπαντήσεως ταύτης καθωδήγησεν ἡμεῖς ἡ ἐν τῇ «Ἀναπλάσει» (Δ', σελ. 1134—1136) δημοσιευθεῖσα ἀμαθεστάτη καὶ ἀκριβοτάτη καὶ παντελῶς χυδαία διατριβὴ ἢ ἐπιγεγραμμένη «Ἡ Θεολογία ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ δόγματα τοῦ Ὑλισμοῦ» καὶ πειραθεῖσα νὰ λευκάνῃ πιστόχρουν ἐν τῇ ἐπιστήμῃ αἰθιοπα οὐδὲ τοὺς ὀδόντας ἔχοντα λευκοὺς. (Σημείωσις τοῦ μεταφραστοῦ.)

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ

Πόθεν τὸ ὄνομα Ἰταλία.

Ἀναγινώσκομεν παρ' Ἀριστοτέλει ἐν τοῖς Πολιτικοῖς (Δ. 10. 1329 ε, 5 — 22. Susemihl):

«Ἀρχαία δ' εἴοικεν εἶναι καὶ τῶν συσσιτίων ἡ τάξις, τὰ μὲν περὶ Κρήτην, γενόμενα περὶ τὴν Μίνω βασιλείαν, τὰ δὲ περὶ τὴν Ἰταλίαν πολλῶν παλαιότερα τούτων. φασὶ γὰρ οἱ λόγοι τοῦ ἐκεῖ κατοικούντων Ἰταλόν τινα γενέσθαι βασιλέα τῆς Οἰνωτρίας, ἀφ' οὗ τό τε ὄνομα μεταβαλόντας Ἰταλοὺς ἀντ' Οἰνωτρῶν κληθῆναι καὶ τὴν ἀκτὴν ταύτην τῆς Εὐρώπης Ἰταλίαν τοῦνομα λαβεῖν, ὅση τετύχηκεν ἐντὸς οὗσα τοῦ κόλπου τοῦ Σκυλλητικῆ καὶ τοῦ Λαμητικῆ ἀπέχει δὲ ταῦτα ἀπ' ἀλλήλων ὁδὸν ἡμισείας ἡμέρας τοῦτον δὲ λέγουσι τὸν Ἰταλὸν νομάδας τοὺς Οἰνωτροὺς ὄντας ποιῆσαι γεωργούς, καὶ νόμους τε αὐτοῖς ἄλλους θέσθαι καὶ τὰ συσσιτία καταστήσαι πρῶτον· διὸ καὶ νῦν ἐτι τῶν ἀπ' ἐκείνου τινὲς χρῶνται τοῖς συσσιτίαις καὶ τῶν νόμων ἐνίοις· ἔκουν δὲ τὸ μὲν πρὸς τὴν Τυρρηνίαν Ὀπικοὶ καὶ πρότερον καὶ νῦν καλούμενοι τὴν ἐπωνυμίαν Αὔσονες, τὸ δὲ πρὸς τὴν Ἰαπυγίαν καὶ τὸν Ἴόνιον Χῶνες, τὴν καλουμένην Σιρτίν· ἦσαν δὲ καὶ οἱ Χῶνες Οἰνωτροὶ τὸ γένος». (B.)